

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Náhradní mateřství v České republice. Etické otázky náhradního mateřství.

Autor práce: Aneta Barcziová

Obor studia: SCHP

Posudek vypracoval: dr. Mišovič Ján, CSc.

Datum: 20. 4. 2022

Problematika náhradního mateřství poutá v poslední době pozornost našich i zahraničních odborníků. Autorka se začlenila do tohoto proudu a připravila teoreticky pojatou práci, s cílem přiblížit podstatné právní a etické problémy institutu náhradního mateřství a pohled na místo sociálního pracovníka v rámci tohoto institutu.

První kapitola charakterizuje klíčové pojmy související s fungováním rodiny. Spolu s funkcemi rodiny je analyzováno chápání rodičovství a mateřství. Současná rodina je poznamenána poruchami svých funkcí, k nimž dochází postupně, v souvislosti s požadavky společenských institucí, kladenými na rodinu. Poukazuje na rozdíly biologického a psychosociálního rodičovství, jejich dopady na samotné dítě i na změny, jimiž prochází chápání náhradního mateřství.

Druhá kapitola je orientovaná na právní úpravu náhradního mateřství. Důraz je kladen na právní stránku, ale nezapomíná se ani na historický pohled na tento typ mateřství, s jeho nedlouhým fungováním u nás. Autorka se od pojetí neplodnosti dostává k rozdělení náhradních matek na altruistické a komerční. Právní úprava začíná hrát důležitou roli vzhledem ke zvyšujícímu se počtu neplodných párů v ČR. Přitom právnímu zakotvení náhradního mateřství se zatím příliš velká pozornost nevěnovala.

Třetí kapitola nastoluje jednotlivé etické otázky související s náhradním mateřstvím. Ty nejzávažnější se soustřeďují kolem samotného náhradního mateřství, jako značně problematické procedury. Jeho dopady mohou být morální, psychické, zdravotní, jak pro matku, která dítě porodí, tak pro náhradní rodiče, ale i samotné dítě v období dospívání a dospělosti.

Čtvrtá kapitola vymezuje roli sociálního pracovníka při náhradním mateřství a je postavena na pojmu sociálně-právní ochrana dětí. Konkrétní činnost je spojena i s úkony týkajícími se otcovství a osvojení dítěte.

Autorka naplnila cíl práce a přiblížila charakteristiku náhradního mateřství s jeho dopady na všechny zúčastněné strany i jeho institucionální zakotvení. Upozornila na potřebu přesnějšího právního zakotvení tohoto institutu, vzhledem k jeho stále častějšímu využívání. Práce odpovídá obsahovým i formálním požadavkům, doporučuji jí k obhajobě. V případě úspěšného průběhu obhajoby navrhuji známku výborně.

Ján Mišovič

